

Українські
Вісник

Субота, 11. жовтня 1947 р. — Число 72 (130) Рік III

Samstag, 11. Oktober 1947 — Nr. 72 (130) Jahrgang 3

Завдання «Інформаційного бюро»

Президент Трумен нагородив іранського шаха орденом «За заслуги».

У Вашингтоні відбуваються військові наради між США й Туреччиною.

В Португалії вжито нову змову комуністичних офіцерів проти уряду міністер-президента Салізара.

Французькі збройні сили проводять тепер великі осінні маневри.

Перша американська відповідь
ВАШІНГТОН (ББС). 8 жовтня. Вчора у Вашингтоні оголошено, що члени напівфашистських і комуністичних партій та їх прибічники не допускаються на службу в американських військових установах. Як повідомляє кореспондент ББС із Вашингтону, це перша американська відповідь на створення нової міжнародної комуністичної організації.

Реорганізація лейбористського на-
біату

ЛОНДОН (Дена-Ройтер, ББС). 8 жовтня. Прем'єр-міністр Етлі подав до відома про дальшу реорганізацію свого уряду. Дотеперішні члени кабінету: міністер військових справ Бейлдер і міністер постачання Вілмот, а також міністер пенсій Джон Б. Гайнд подалися до відставки. На місце міністра військових справ призначено Емануела Шайнхелла, що досі був міністром палати й енергетики. На його місце призначено його дотеперішнього заступника молодого Г. Гейтскелла; але вони обидва не належатимуть до кабінету. Вілмот Едмонд буде наступником лорда — охоронця печатки лорда Іммена. Філіп Ноел Бейкер, дотеперішній міністер авіації, став державним секретарем британської спільноти народів. Натомість міністром авіації буде Артур Гендерсен. На місце постачання призначено Г. Р. Штрауса, на місце державного секретаря Шотландії Н. К. Вестгууда, — Артура Вудберна, а на місце пенсії — Дж. Букенена. Більшість нових міністрів молодіші, ніж їх попередники. Такими змінами уряд ставить за мету поліпшити економічну ситуацію країни.

Поборюють епідемію холери

КАІР (Дена) 8 жовтня. Не зважаючи на енергійні оборонні заходи, в Єгипті все ще шириться холера. В містах провинцій зареєстровано випадки нових захворювань. Літаки розносять над Каїром спеціальний порошок, щоб винищити комарів, переносників поширення. Цей терен на схід від Нільської долини, від Каїру до Дам'єти, де живе понад три мільйони населення, вже ізолювало від інших частин країни і решти світу. Установи охорони здоров'я в Каїрі докладають усіх зусиль, щоб захистити місто від епідемії.

Нові обмеження в Франції?

ПАРИЖ (ЮП). 8 жовтня. В четвер міністер-президент Рамальє має викласти в своїй промові радіо до французького народу свій ряд нових обмежень. Зокрема сподіваються дати широкі особового складу урядових установ, а в діяльності податків також дальших заходів щодо оподаткування.

Скликано турецький парламент

АНКАРА (НАФ). 7 жовтня. Президент Туреччини Ісмен Ібеню скликав на 8-е жовтня засідання турецького парламенту. Як пояснив новий турецький міністер-президент Г. Зака, уряд потребує потужної довіри парламенту, щоб здійснювати свою програму. Тому цим тільки й мотивується перетягання скликання парламенту, що мав знову розпочати свої засідання лише в листопаді.

БЕОГРАД (Дена-Ройтер). 6 жовтня. У Варшавській конференції брали, між іншим, участь такі делегати: від Советського Союзу — генерал Жданов, від Югославії — заступник міністра-президента Кардєль, від Румунії — Анна Паукер, від Польщі — заступник міністер-президента Гомулка, від Франції — Дюкло, заступник голови французьких Національних Зборів, від Італії — Люїс Льюїс і від Чехо-Словаччини — Сланські, генеральний секретар празької К. П. (Як виходить з пресових повідомлень, конференція відбулася в суворій таємниці. На ній було заслухано доповідь советського представника Жданова про міжнародне становище. А вже по-

тім ухвалено відповідні резолюції. — Ред.)

ПАРИЖ. («Бадіше Цайтунг»). 7 жовтня. В одній резолюції говориться, що брак контакту між репрезентованими тут комуністичними партіями за теперішніх обставин може мати неперенесимі наслідки. Довід показав, що погані зв'язки між комуністичними партіями дуже шкодять справі і цього не можна виправдовувати. Тим то учасники конференції погодилися на такі пункти:

1. Заснувати Інформаційне бюро з представників комуністичних партій Югославії, Болгарії, Румунії, Угорщини, Польщі, Франції, Чехо-

Словаччини, Італії й Советського Союзу.

2. Завданням Інформаційного бюро буде зблизити за обміном досвідом і якщо зайде потреба, координувати діяльність комуністичних партій на основі вільної згоди.

3. Інформаційне бюро складатиметься з представників Центральних Комітетів.

4. Інформаційне бюро видаватиме спочатку півмісячник, а потім тиждень (багатьма мовами — півмісячник, російською і французькою — тиждень, якщо вірити першим же не перевіреним повідомленням. — Ред.).

5. Осідком Інформаційного бюро буде Београд.

Перша реакція світової opinii

НОВИЙ УЛЬМ (УВ). 8 жовтня. Вістка про заснування нової міжнародної комуністичної організації стала подією, що далеко виходить за рамки звичайної собі «сенсативної» справди бо, навіть у колах Об'єднаних Націй вона «вибухла», наче бомба. Так, привідний, повідомляє агенція Юнайтед Прес. Безперечно, нова (вістка) заслуговує на дальшу увагу, якщо не своїм теперішнім ефектом, то далекоюдумим значенням надалі. Адже відродження Комінтерну означає по суті остаточну «вихідну» Москву від співпраці із західними альянтами під час війни. Зробивши велетенський гак, советська політика повернулася до своєї вихідної точки, завершивши таким чином вимушений обставинами цикл. Розпуск Комінтерну був лише, як відомо, тимчасовим тактичним відступом, розрахованим на те, щоб завести в оману своїх «друзів по недолі». Отож тепер, коли вже Москві ніщо не загрожує, вона вважає, що прийшла слухна година почати там, де її зупинила війна. Тим то відродженням Комінтерну вона на-

магатиметься надолужити прогайоване під натиском воєнних обставин. А втім, вона починає свій новий цикл уже з куди ліпших позицій, ніж до війни.

Тож те, чого боялися, стало нині ніби доконаним фактом: ми маємо справу з ясною заявою СССР, — пише «Нью-Йорк Геральд Трибюн», — що світ поділиться на два табори. Годі тепер заснувати прірву між Сходом і Заходом! («Маску зірвано», — подас заголовком до передовиці англійський лейбористський «Дейлі Геральд»). Недарма англійські часописи беруть наголою до своїх коментарів: «Два світи», «Два табори» і т. д.

Політичні кола Вашингтону розцінюють комуністичну комуністичної конференції в Варшаві як доказ наміру Советів вести тотальну боротьбу проти США. «Проголошення політичної війни» Америці вони називають пророчистим доказом тяготи міжнародної роботи комуністів, започаткованої Советами ще перед війною. Від того, що Комінтерн переміщено з Москви до Београду,

навряд чи що зміниться в структурі організації. Це свідчить хібащо про ту велику вагу, якої надає СССР Балканам, де знайшла своє застосування доктрина Трумена.

В Лондоні пояснюють нові ходи комуністів як засіб ліпше координувати комуністичну пропозицію проти Маршалового плану і взагалі американської політики. Лорд Вассіттард, кол. головний радник англійського уряду, зовсім не дивується з приводу заснування комуністичного «Інформаційного бюро», бо жадна розумна людина ніколи, мовляв, серйозно не врила в ліквідацію Комінтерну.

В Парижі трактують заснування комуністичного бюро як висік нової советської політики у відносинах із Заходом, зокрема з Францією та Італією. Представники політичних партій добачають в останніх подіях вияв страху Кремля, що після листопадової конференції закордонних міністрів СССР може опинитися в цілковитій ізоляції. Інші (Далі на 2-й стор.)

В Політичному Комітеті ООН

ЛЕЙК СAKCEC. (ЮП). 6 жовтня. Балканська проблема й Індонезійське питання переважають тепер у дебатах на сесії ООН. У Політичному Комітеті США домоглися згоди всіх націй, за винятком прибічників східної орієнтації, коли вони — слідом за ініціативою бельгійського міністра Спаака — утримувалися осуджувати пізніших сусідів Греції і лише вимагали утворення постійної комісії для нагляду за ситуацією на Балканах. Делегати східних країн, між іншим, також Єгипет, вимагали (однак, детальніше не зупинялись на цьому питанні) припинення американської й англійської допомоги Греції. Дебати не дали ніяких наслідків. Предметом суперечок у Раді Безпеки був звіт шести консулів із Батавії.

ЛЕЙК СAKCEC. (АП) 7 жовтня. В повідомленні Вишнінський обвинувачував США, ніби вони цілком знищили незалежність Греції. Він звинувачував США і Англію всю відповідальність за весь суперечливий комплекс питань на Балканах. Вишнінський вимагав, щоб сесія ООН негайно наказала вивести з Греції всі «чужинські війська»,

а також змусила всіх військових і цивільних інструкторів і так званих «фахівців», включно з американськими уповноваженими в справах Труменової допомоги, залишити країну.

ЛЕЙК СAKCEC. (ББС, ГА). 8 жовтня. Після двох тижнів дебату над грецьким питанням Політичний Комітет вирішив сьогодні перейти до розгляду всіх резолюцій в згаданій справі. На втораційному засіданні югославський делегат Бедлер назвав грецький уряд урядом квіслінгів і зрадників. Крім того, він обвинувачував шефа англійської

делегатії на сесії ООН Мек Ніла в безсоромності й неморальності. Голова Комітету люксембурзький міністер закордонних справ Бех заперечував проти такого виступу. Тоді Бедлер сказав, що «я говоривши далі без вашого дозволу». Бедлер досяг апогею красномовства, якщо лайливі образи можна назвати красномовством.

Під кінець засідання виступив представник Греції Мелас. Обвинувачення, що Греція — подолана й зруйнована — готується до нової війни, він назвав «фантастичним».

За добровільне нормування в США

ВАШІНГТОН (Дена-ІНС). 7 жовтня. Закликом до американського народу президент Трумен розпочав у неділю ввечері кампанію за добровільне нормування в США.

Звернення транслювало радіо з Білого Дому. Крім президента, виступали: державний секретар Маршалл, голова Харчового Комітету Ч. Лукмен, міністер сільського господарства К. Ендерсен і міністер економічних питань Е. Геррімен.

Президент Трумен висунув для американського населення таку програму ощадності харчових продуктів: «Вчіться, думайте про те і не забувайте. Ось воно: 1) не вживайте м'яса у вівторок, 2) не вживайте птиці або яєць у четвер, 3) залишайте щодня скибку хліба, 4) всі ресторани нехай подають до їжі хліб і масло лише тоді, як цього вимагатимуть відвідувачі».

* ВАШІНГТОН (РШН). 8 жовтня. Президент Трумен, разом з Маршаллом та іншими провідними членами уряду обговорюють сьогоднішній день, що створилося у зв'язку з заснуванням комуністичного «Інформаційного бюро».

* САН ФРАНЦИСКО (Радіо-Монітор). 8 жовтня. Др К. Шундлер, що на запрошення американської організації АГЛ перебуває тепер в США, зустрірає під наглядом поставив комуністичного націоналізму в Німеччині.

* РИМ (АП). 8 жовтня. Як виходить з повноважених заяв італійського міністра закордонних справ графа Сфорца, США з'являються напевно в ім'я розуму відстоюючи італійські військові кораблі і повернуть їх Італії.

* НЬЮ-Йорк (ББС). 8 жовтня. США мають збільшити свою допомогу Італії, — сказав губернатор штату Нью-Йорк Дьюї, — бо інакше комуністична політична держава в центрі Середземного моря означала б катастрофу для цілого світу.

* ВАШІНГТОН (ГА). 7 жовтня. Настіком харчової кризи протитом наступних місяців в Європі й Азії загине більше людей, ніж протягом будь-якого року під час війни на фронтах і в великих містах від ворожих нападів чи бомб. Так сказав Джон Болд Орр, ген. директор FAO.

* ПАРИЖ (Дена). 7 жовтня. Советський уряд повідомив французький уряд про свою згоду, щоб конференція 4 закордонних міністрів було скликано 25-го листопада, а конференція заступників 6-го листопада.

ВІДЕНЬ (РШН). 8 жовтня. 48 тисяч копійки австрійських копійок перебуває ще в погоні, з них 35 000 в СССР, решта ж у Польщі й Югославії.

* ВАШІНГТОН (РШН). Нарешті між європейськими експертами і представниками американського уряду з приводу згину паризької економічної конференції закінчилися ще цього тижня.

* НОВИЙ-УЛЬМ (УВ). 8 жовтня. 4-го жовтня помер у Геттінгенській Університетській клініці, на 89 році життя, світової слави німецький фізик, лауреат Нобелівської премії проф. Макс Планк.

* НЬЮ-Йорк (АП). Генрі Воллес, кол. міністер торгівлі США, вирушає 17-го жовтня до Палестини, щоб розпочати переговори з жидівськими й арабськими політиками.

* ЄРУСАЛІМ (Радіо-Монітор). 8 жовтня. Намір англійського уряду вийти з Палестини, якщо ООН не знайдуть у цій справі задовільного рішення, сьогодні підтвердив новий комісар Палестини.

* БЕОГРАД (ББС). 8 жовтня. В Београді винесено сьогодні вирок над Йовановичем (югославським Петковичем). Прям. Ред.). Його засуджено до 9 років примусових робіт і позбавлено на три роки по відбутті кари політичних і громадських прав.

* НЬЮ-Йорк (Радіо-Монітор). 8 жовтня. Польща висловилася сьогодні за поділ Палестини, вимагаючи дозволити 250 000 жидів негайно імігрувати до Палестини.

БУКАРЕШТ (ГА). 8 жовтня. Як повідомляють чужоземні кореспонденти, серед румунського населення шириться рух, спрямований проти достав харчових продуктів до великих міст. Зокрема, селяни незадоволені з приводу зниження ціни на сільсько-господарські продукти. З допомогою цього заходу уряд хоче поліпшити харчові умови у великих містах.

Відають першість Австрії

ЛОНДОН (ББС). 8 жовтня. Вчора в Лондоні офіційно оголошено, що під час наступної конференції міністрів закордонних справ у листопаді Англія домогтиметься, щоб у першу чергу обговорювалось питання австрійського мирного договору.

Ми і Росія

Є речі перерішені історією. До яких, скажемо, належить відкриття Америки і відтоді її інтенсивний розвиток. І вже її не можна закрити, хоч би як того хотів шелринський самолюб.

Такою ж історично перерішеною річчю є й проблема—Україна чи свосередня Рязанська губернія, топак—Україна чи Малоросія. Ця проблема перерішена в засаді. Смішно сьогодні слухати мшачу метушню різних більших і менших, емігрантських і неемігрантських валусових з їхнім „Не було, нест...“ і в той же час чути, як Україна фігурує в сьогоднішньому міжнароднополітичному житті. Звасмо, що кажуть з цього приводу, про формальне попяття. Про це нижче. Покищо акцентуємо на факті, який убиває валусовану.

Тож проблема—існує Україна чи ні—перерішена в засаді. І перерішена вона вогнем і кров'ю, самим так українським народом ще 30 років тому, в великій революції 1917 року, після чого пізкими зусиллями не влаштує Україну скинути з рахунку.

Існування України наші, як формально правної одиниці на міжнародній арені, перекинуло геть белькотання всіх валусових—білих і червоних—докупи складених, з одного боку, а з другого—перекинуло геть і всіх наших „Іванів родства непоминних“ з усіма їхніми аспіраціями, що історію України починають від себе. Отих самих „Іванів родства непоминних“, що, замуривши очі на історичну дійсність, розглядають світ з пошему своєї, теж „Рязанської“, „губернії“ і цілу українську проблему намагаються звизити до поняття—Україна—Личаківська вулиця.

Отже, існування України, як політичного фактора, вивнесено за дужки тих чи тих, білих чи червоних, чи інших аспірацій. І найбільше, може, з цим числяться большевизм, ось уже тридцять років не можуть звести з тією Україною ради, побороючи її найжорстокішим, універсальним терором. А большевизм—це не саві Керенський, ані Чухнов. При всій антиукраїнській політиці червоного московського імперіалізму, Україна, як і та Америка, існує і вже її не можна закрити.

А тепер розглянемо, що ж стоїть за тим формальним фактом, як є з тією Україною справа в дійсності, як вона має тенденції розвитку і устремління. І які тенденції має Росія, не емігрантська, а ота справжня.

Та перше мусимо ствердити ще так:

Валусовська проблема—„є чи не-є“ взагалі серед чесних росіян не стояла ніколи. Ще А. Пушкін (а ми це зумисне підкреслюємо), на багато років до Валусова ствердив не, проговорившись в своїй поемі „Полтава“, що Україна (не демократична видумка, а Україна така!) поневолена Росією. І тим переконаніше не звучить, що зробив він не в наскрізь проімперіалістичній поемі. Подимо констатації, що на світі існує „Тиха українська почва“, у великого поета вистачало такої серія і чести сконстатувати, що:

Тоді б в снегах чужбині далей (читай Сабіру, І. Б.)

Не воробай б казаків і Малоросію печальну

Освобождальсь уж воляки...

Не звасмо, чи співчував їм Пушкін, але звасмо, що він констатував тенденцію тих плаків „освобождальсь...“ і то українських полків, а не „воли“ с „Тиха українська почва“, то чому не бути українським українським полкам в тій „освобождальсь Малоросії“.

Та нам зрештою не важко, чи не вистаріла наслова Пушкіна, чи

настрої тих загнаних в Сибір або привречених на те,—нам важний факт, який мусять врахувати всі більші й менші валусови,—проблема—„є Україна чи немає“—тоді не стояла, а натомість стояла проблема боротьби України за незалежність, щоб не загнати „в снегах чужбині далей“.

Такою срава лишається і на сьогодні, з тією тільки різницею, що історична тяжба України з російським імперіалізмом сьогодні входить в останню вирішальну фазу.

Що ми маємо за тим формальним фактом існування України в міжнародному політичному житті?

Ми маємо факт існування тієї України в дійсності,—існування мільйонного народу, самобутнього в своїй культурі, з усіма передумовами для самостійного державного існування й розвитку і головне—з непереможним тепленням до того самостійного існування, заявленим найрішучіше в революції 1917 року і відтоді невгасимим. Цей рік був переломовою точкою в усій східноєвропейській історії, а тим більше в історії російської імперії. Шляхи розвитку цієї „тюрми народів“ привели до її краху, оголошених тенденцій того розвитку—нами було справдливо прагнення визки народів до національного самовизначення і до соціально справедливого самоупорядкування. І першою, хто заявив про це на міжнародній арені, була Україна. І заявила вона про це так, що не було засобів ані в Керенських, ані в Мілюкових ще й при підтримці їх Антантою, утримати Україну навіть в федеративній формі, коли б не прийшла на допомогу большевицька універсальна ідея надзвичайної атрактивної сили. Ідея, що гарантувала забезпечення тих тенденцій розвитку для всіх націй, та й ставила на праворах загально-людської цілі. В ім'я того загально-людського (не російського імперіалістичного, а загально-людського!) була висушена форма компромісу, за якою навіть не запідозрювалася присутність російського імперіалістичного чортка. Це власне не був компроміс, не не була навіть федерація,—не був союз рівного з рівним, що записано в історичних документах і в тій же т. зв. „Конституції СРСР“.

Та скоро та ідея виявилася, бо скракувала, скомпромітована тим російським імперіалістичним чортком; інтереси людства були підмінені інтересами російського імперіалізму, рішенням якого став большевизм, причім, підкреслюємо,—не виразником волі російського народу, а речником традиційного імперіалізму. Замість союзу рівних, відреставрованою тюрми народів, замість демократії і права націй, завведено тотальну диктатуру, замість соціально справедливого ладу, завведено лад найбільше несправедливий. Україна, як і інші народи, поза формальним узнанням, опинилася в стані фактично поневоленого народу, який не має права скористатись з відповідного, кров'ю завойованого пункту конституції про свої права.

Але тенденції розвитку, ті що вже раз розсадили візятську імперію, жилились і змінили. Так є в Україні, як і в усіх республіках, що складають собою „союз“, та підпорядковані терористичній системі. Це тенденції до національної незалежності, до демократії і до соціально упорядкованого життя.

При таких тенденціях керівником червоної імперії більше нічого не лишилось, як стати на шлях тотального терору, що нині сконстатовано на всіх сходах Європи.

Проте, проблема упорядкування на сходах Європи, а з тим часом й проблема України стоїть сьогодні в новій історичній фазі. Ми сказали б, в вирішальній фазі. Про це свідчать

БЕОГРАД. (Дена-Ройтер). 6 жовтня. Комуністичні партії, учасники заснованого в Београді „Інформаційного бюро“, опублікували звернення, в якому вимагають відкриття Комуністичного Інтернаціоналу проти „антидемократичних імперіалістичних потуг під проводом США“. В одній резолюції на Варшавській таємній Конференції було сказано, що брак співпраці між комуністичними партіями становить серйозну загрозу для розвитку комунізму в Європі. В ній найрішучішими словами критиковано доктрину Трумена і Маршалів план. Мовляв, із програми американської допомоги ясно виходить, що США мають намір закріпити Європу політично й економічно. Як повідомляє Ройтер, гострим нападом підпали демократичні соціалісти П. Рамондс і Леон Блюм у Франції, К. Етлі й Е. Бевін в Англії, д-р К. Шумахер у Німеччині, буддесканцлер К. Реннер в Австрії і Д. Сараган в Італії,—що їх картатся як „соціалістичних зрадників на службі американського капіталу“.

ЛЕЙК СAKCEC. (ЮП). 6 жовтня. Вістка про заснування нового комуністичного „Інформаційного бюро“ полягла в колах ОН, ваче бомба, і перекреслила останні надії на швидке залагодження прірви між Сходом і Заходом. Велика частина делеге-

і факт існування України, як політичного фактора на міжнародній арені. А події останніх десятиріч, оті всі масові репресії і десяткування інтелігенції й цілого народу, оті всі сьогоднішні „чистки“ свідчать про те, що Україна стоїть в непримиренній позиції до злемаскованого російського імперіалізму і рішуче не бажає більше загнати „в снегах чужбині далей“ за чужі імперіалістичні забаганки.

Чи несе відповідальність за всі ті наші жертви сам російський народ? Ні. Але несуть відповідальність імперіалісти всіх мастей—білі й червоні.

Чи стоїть проблема боротьби з російським народом? Ні. Як не стоїть проблема „общего котьолка“ так не стоїть і проблема світої національної знепаченості. Замість того „котьолка“ і тієї зоологічної знепаченості стоїть проблема мирного добросусідського співжиття України й Росії, з однаковими правами на самостійне існування. Позитивне розв'язання цієї проблеми підготовлено всіма попередніми тридцятьма роками в психології самих народних мас, що їм (і тільки їм) дано цю проблему розв'язувати.

Це все мусить збагнути ті, що перед перспективою явного розвалу імперії (другого з черги і надіємості останнього) замешувались, повязали з музеєм і архівом і намагаються компоновати мікс там концепційки „світої невідомої“. Забагато воли втекло доки вони перебували в музеях, а історія не рухається назад, а тільки вперед. Після того, як в СРСР всі від старого до малого—завчили напам'ять пункт конституції про права націй „аж до відокремлення“ і прагнуть, нарешті, те здійснити, навряд чи знайдеться хтось, кого б можна набратися на концепцію „світої невідомої“ та на ідилію „доброго старого часу“ під романівською династією. І шукати союзників для цього серед українського народу—то марна срава.

Хіба що серед тих „Іванів родства непоминних“, що, не розуміючи історичного процесу, який відбувся, проблему боротьби з тоталітаризмом і давнім російським імперіалізмом намагаються підмінити проблемою тотальної боротьби з тим чи там, небажаним для них світоглядом або настроєм серед українського народу, невідповідним до інтересів їхнього загумінку.— тобто трапляють курс

тів розпінює цей крок СРСР як „проголошення дипломатичної війни“ США.

Державний секретар Маршал до-сі ще не висловився з цього приводу на сесії ОН, ні перед прелеставниками преси.

Англійське міністерство закордонних справ надає відродженню Комуністичного Інтернаціоналу значення формального припинення співпраці між великоддержавами. Офіційний прелеставник зазначив, що англійський уряд слідкуватиме з найбільшою увагою за дальшим розвитком цього нового Комінтерну. Він виступив проти комуністичних нападів на міністер-президента Етлі, міністра закордонних справ Бевіна й інших провідних європейських соціалістів, назвавши ці обвинувачення „пілком прилюдними з огляду на вчення Сталіна“, з „Питаць ленінізму“ якого він запитував речення: „Можливість покінчити з капіталізмом виключена доти, доки не буде знищено соціал-демократію як рух робітничої класи“.

Старий третій Комуністичний Інтернаціонал (скорочено Комінтерн) засновано в 1919 році і розпущено 15-го травня 1943 р. Він ставив собі за мету створити фронт світової революції. Він відхилив усілякі

компроміс і всяку співпрацю з іншими громадськими партіями, а також підкидав парламентаризм. Щоправда, за деяких обставин він обстоював—як тимчасовий тактичний маневр—спільний фронт із соціалістичними партіями. Ухвалу про його розпуск підписали тоді, між іншим, В. Пік, М. Торез, теперішній міністер-президент Болгарії Дімітров і теперішній міністер-президент Чехо-Словаччини Готвальд.

Авторитетні прелеставники політичних ліній Англії тієї думки, що перше завдання відродженого Комінтерну полігатице в тому, щоб провалити Маршалів план допомоги Європі. Можна сподіватися широко задуманих актів саботажу в економічній діяльності з боку комуністичних партій у Франції та Італії. Знання ідеологічної тактики Советського Союзу висловляли погляд, що Кремль не запросив до участі в новій організації комуністичні партії Англії і скандинавських країн через те, що він хоче цього разу побудувати Комінтерн спочатку на регіональній основі, на відміну від попереднього, що охоплював увесь світ. Найближчим часом, гадають, такі регіональні угруповування постануть у Південній Америці, Східній Азії і на Середньому Сході.

Перша реакція світової опінії

(закінчення з 1-ої стор.)

політичні кола роблять з цього висновок, що комуністична партія Франції вже не намагатиметься брати участь в коаліційному уряді, а займе кулі ефективніше ставовще опозиційної партії.

Московські авторитетні кола називають утворення нової комуністичної організації найважливішою комуністичною подією після ліквідації Комінтерну. Вперше, мовляв, советська комуністична партія відверто од'єдналася з комуністичними партіями закордону, підтвердивши тим самим, що світ розколовся на два табори.

З коментарів преси покищо найчисельніші англійські. Найхарактернішою є стаття в „Дейлі Геральд“. Часопис дивується—чому, приміром, у Франції комуністична резолюція закликає воювати не проти де Голя, як цього можна було б сподіватися, а проти соціаліста Рамондса. Який прецедент! Очевидно, відтепер комуністи зосередять свою увагу на боротьбі з соціалістами. „Дейлі Телеграф“ порівнює тактику Београдського бюро з тактикою гітлерівського бюро в Берліні: здобувати поступово позицію за позицією; першою жертвою буде Франція.

В Чехо-Словаччині орган соціалістичної партії „Свобода Новина“ пише що „наш закликати виступати проти США й Англії, наших великих союзників під час війни“. „Право Лізу“ зазначає, що комуністи збираються продовжувати свою стару боротьбу не проти реакції, а проти соціалістів.

В Італії таку саму думку (про оголошення війни соціалістичним партіям) висловили лідер правих соціалістів Сарагат. Як повідомив „Нью-Йорк Таймс“, у Римі склалися враження, що утворення нової комуністичної організації принесло італійській комуністичній партії більше шкоди, ніж користі, бо вона виставляла себе як чисто італійську партію.

У Франції комуністичний часопис „Юманіте“ опублікував загальної комунікат Варшавської Конференції, в якому, між іншим, говориться: „Головне завдання комуністичних партій полігатице в тому, щоб оборонити національну часті, визаказність і суверенність своїх країн від імперіалістичних атаків економіки і агресії“.

До наших передплатників

Просимо наших передплатників, коли на місцях не можуть вони внести передплату на німецький пошти або в листівні, то хай надсилають до Адміністрації нашого часопису.

Запальне вогнище Європи

Після другої світової війни СССР почав посилені тиск на Туреччину. З новою силою спалахнула політична й дипломатична боротьба Москва за опанування Дарданеллів і Босфору, боротьба, початки якої губляться в приємному минулих століть.

Большевики вважають, що тепер слушна нагода, щоб раз і назавжди вирішити в інтересах московського імперіалізму давнішу мрію московських царів—захопити Середземноморські протоки. У басейні Середземного моря відбулися в перебігу другої світової війни великі зміни, і не, як гадас Кремль, полегшувє здійснення його мети. Зійшла навісень ролі Італії як великої потуги. Палає вага Англії, а новий партнер—Сполучені Штати—ще певпевнено входить у гру. Всі балканські країни перетворилися на советських сателітів. З Болгарії, Румунії червона армія може кожної хвилини почати марш на Константинополь.

Тому Москва недовозначно демонструє вимогу стати твердою погою на Середземному морі. Її апетити вже не обмежуються лише протоками. Вона домагається військово-морських баз на Додеканезьких островах, прагне через Албанію і Югославію дістатися до Адріатичного моря, підтримуючи жадання Югославії на Трієст.

Географічне і стратегічне положення Туреччини робить її об'єктом червоної агресії. Туреччина лежить на стику трьох континентів—Європи, Азії і Африки. До того ж ця країна тримає в своїх руках ключі до Чорного моря—Дарданелли і Босфор, що браму до серця советської імперії—України і Кавказу.

Нині боротьба за Дарданелли увійшла в нову фазу. Англія сьогодні заслаба, щоб успішно протиставитися советській агресії. У велику розгрізу на Середземному морі входить нова світова потуга—США. Тепер ця держава перебирає на себе колішні обов'язки Англії—обов'язки протектора Туреччини. Ще в березні 1945 року Молотов відмовився продовжити двадцятирічний

советсько-турецький пакт про дружбу, чинність якого кінчилася в тому ж році. Дешо згодом Москва повідомила Анкару, що передумовою нового советсько-турецького пакту є повернення Росії областей Карс та Ардаган, а також налізання Советам військових баз у протоках.

Водночас московська преса та радіо почали пропагандистну анти-турецьку кампанію, а на Кавказі було зосереджено численні советські дивізії. Антитурецька пропаганда почалася з того, що тбіліські часописи опублікували статтю двох грузинських істориків, які „обгрунтовували“ право СССР на приєднання до Грузії деякі турецькі області. Турецький уряд категорично відкинув ці вимоги, заявивши, що він не має ніяких претензій на чужі землі, але не відступить нікому і сантиметра турецької території. Щоб не було сумніву, що турки будуть борюватися, Анкара змобілізувала мільйонну армію.

В серпні 1946 року Москва, згідно з ухвалою Потсдамської конференції про ревізію угод в Монте, яка регулює режим в Дарданелльській протоці, передала свої пропозиції турецькому уряду щодо зміни договору в Монте. Цього разу Кремль знову домагався, щоб надалі захист Дарданеллів здійснювали спільно Туреччина і СССР. В проєкті нового статуту користування протоками СССР обстоював право вільної плавби через Дарданелли торговельних кораблів усіх націй, а також для військових суден чорноморських держав—Туреччини, СССР, Румунії і Болгарії. Для збройних сил чорноморських держав протоки мали бути закриті як під час миру, так і війни. Отже, Кремль фактично вимагав закриття Чорного моря для збройних сил західних держав. Здійснення цієї вимоги було б для Туреччини рівнозначне самогубству, бо в есеніальному конфлікті з Советами Туреччина була б здала лише на власні сили, позбавлена ефективної допомоги Англії та інших держав.

Советські вимоги викликали гнівну реакцію турків. По всій Туреччині відбулися масові антисовєтські

демонстрації. Студенти в Стамбулі погромили редакції советофільських та комуністичних часописів. Так турецький народ продемонстрував готовність боронити суверенність своєї держави.

Після порозуміння з урядами США і Англії, міністер закордонних справ Туреччини відкинув советські пропозиції. Спираючись на традиційну дружбу з Англією, США та мусульманськими державами, Туреччина буде в своїй зовнішній політиці дотримуватися засад національної незалежності та неподільності власної території. Проте, загрожена конфліктом з советською імперією, Туреччина, ця невеличка, переважно хліборобська країна, перебуває в скрутному політичному і господарському стані. 75% її людності працює в сільському господарстві. Промисловість і транспорт Туреччини розвинені слабо, вони не забезпечують господарської незалежності і потреб оборони країни. Господарська відсталість Туреччини—ця спадщина османської держави—ліквідується дуже повільно, бо уряд змушений більшу частину народнього доходу витрачати на армію, тримаючи її в сталій мобілізаційній готовності, щоб не бути захопленою зненацька советськими нападами. Такі надмірні витрати на потреби оборони виснажують господарський організм країни.

Сполучені Штати у своїй зовнішній політиці намагаються великого значення турецькій державі. Це нашло свій вияв у закликку през. Трумена допомогти Туреччині зберегти свою суверенність і в його пропозиції Конгресові призначити Туреччині позичку 150 млн. доларів для модернізації господарства та армії. Віатолі США стали протектором загроженої Туреччини. Минулого року американські бойові кораблі вперше після 1930 року відвідали Стамбул. Влітку цього року американська ескадра вдруге відвідала турецькі води. Постійне перебування сильних з'єднань флоту США на Середземному морі—в фокусі середземної політики—є рішуча пересторога Росії. Америка поважно допомагає туркам посилювати

На фото: Австралійський посол у США Н. Макін знає з п'ятьма заступниками австралійського міністра-президента д-ра С. В. Едмундса, після того, як він разом з своєю дружиною (посередній) прибув на сесію ООН. Другий зліва посол Нової Зеландії К. Беронсен, на фото праворуч підполковник Р. Годсон, представник Австралії в Раді Безпечки. (Дена-ІНП-Біналд).

ти оборону. До Туреччини прибула велика група американських військових фахівців, які допомагають реорганізувати і переобладнати турецьку армію, збудувати нові аеродроми, стратегічні залізничні і шосе. 150 мільйонів доларів призначені

передусім для постачання Туреччини повітряної зброї і військових матеріалів США. Все це пророчисто свідчить, що Вашингтон готує всіма засобами боронити Туреччину від можливого російського нападу. Віктор НЕМИРОВИЧ.

Саарщина голосувала за Францію

СААРБРЮКЕН. (ШтН). Населення Саарської області обрало в неділю свій перший Ляндтаг. У голосуванні взяли участь майже 96% виборців. При голосуванні політичні партії Саарської області—християнська народна партія (в попередньому числі „У.В.“ помилково надруковано „християнська соціальна...“—Прям. Ред.), соціалісти і демократи—що вступили за економічне приєднання до Франції, одержали разом 91,6%, відданих голосів, 3 520.860 управнених до голосування у виборах взяли участь 498.663, тобто 65,74%. Окремі партії одержали: християнська народна партія—230.063, соціалістична—147.261, комуністична—34.929, демократична—34.253 голосів.

Християнська народна партія Саарщини одержала з 50 мандатів до Законодавчих Зборів 28, соціалістична—17, комуністична—2 і демократична—3. Першим завданням Законодавчих

Зборів буде: вирішення з правдою, недовіреної опублікованої Конституції. За проєктом Саарська область має стати автономною територією, що економічно приєднується до Франції.

Як повідомила агенція Дена, французький губернатор Саару Жільберт Грензак після виборів сказав, що він сподівається, що інші альянти не перешкоджатимуть тепер економічному приєднанню Саарщини до Франції, коли саме населення висловлює за це великою більшістю.

Напередодні виборів населення одержало рад приділі м'ясних консервів, вина, сухого молока і горілки, хоча там і без того нормальні харчові приділи війни в усій Німеччині. Приділ жирів навіть для звичайного споживача „нормаль-фюрбравхер“ вчетверо більший, ніж в американській зоні.

(За „Штутгартен Нахріхтен“ від 7. 10. 1947 р.)

М. СТИРАНКА

УПА та її боротьба

(З пресової конференції УГВР)

Нижче подано до уваги читачам статтю—репортаж, цікаву тим, що вона показує, як справу УПА трактується нині в колах УГВР.

РЕДАКЦІЯ.

Пресова конференція УГВР, що відбулася 24 вересня н. р., цінна не тільки тим, що поінформувала пресу, а через неї широкі круги нашого громадянства на чужині про дійсний характер теперішніх акцій УПА, невірні навіслювання за ворожими нам джерелами різноманітних пресових агенцій. Вона цінна ще й тим, що перекреслювала намір деяких пресових органів і політичних груп, що стоять за ними, легітимізувати для себе криву боротьбу. В той спосіб твердження, що ми їх вже не раз підносили на сторінках „Українських Вістей“, а саме, що УПА—не загальнонаціональна акція, якої жадна партійна група не має права монополізувати і використовувати для своїх вузько-партійних цілей—визначалася наскрізь правильною, знаходячи також підтвердження з уст референтів на пресовій конференції УГВР.

Гене́за УПА

„Є в нас погляд, що так почалося, як і піла діяльність УПА—не

звичайний собі, неорганізований, часто недоцінений відрив мас, ведених безвідповідальними атаками, подібний до колапсу, який зовсім непотрібно коштував нам багато жертв і крові“—сказав референт УГВР, починаючи свою доповідь про УПА.—Правда в тому хіба тільки—заявив він далі,—що початки УПА мали характер неорганізованості та стихійності. В 1942 р. терор і насильство німецької влади на Волині ставали настільки нестерпними, що населенню вистігало терпець і воно почало самочинно протиставитися німцям.

Тож справа впорядкування цієї стихії ставала щораз більше актуальною. Треба було її докопче пустити правильним руслом, тим більше, що заходила небезпека, що коли цього не зроблять, українські революційні елементи, то зроблять не большевики, які вже в той час міцно заїздилися були в сусідній Білорусі. Отже, не вже була не тільки konieczність, але й обов'язок українського революційного підпілля.

Так почалася в другій половині 1942 р. на Волині організація УПА. Першим завданням організації було об'єднати нічим не пов'язані з собою відділи в одну цілість, взяти їх

в карби дисципліни й порядку та скерувати їхню бойову енергію на винищення різноманітних німецьких карних загонів і німецької адміністрації, себто охорона і захист населення перед безправ'ям і терором. Це за деякий час команди УПА вдалося зробити. Звичайно, що це легко не приходило і все ще, не зважаючи на зусилля команди УПА, діяли на свою власну руку різні менші групи й загони, за діяльність яких в цілому команда УПА не несе відповідальності.

Від військово-політичної до політично-військової сили

Спочатку УПА була перш за все військовою повстанською формацією. Випадки були при штабах відділів з. в. політичні виховники, але їхні завдання носили дійсно чисто виховний характер.

Політична боротьба з німцями була дуже легка. Вони не закривали свого імперіалістичного обличчя. Кожний добре знав німецьку програму: винищити місцевого населення та заселити українські землі німцями. Тому протинімецька агітація не вимагала великих зусиль. Німці самі своїми вчинками агітували проти себе. Треба було тільки оформлювати та поглиблювати активний соротив німецькому насильству. Але згодом, з поширенням акцій УПА не тільки на Галичину, але і на осередки української землі, стало на весь зріст питання політичної протидії большевицькій агітації та больше-

шевським впливам. Большевики, майстри пропаганди, при кожній нагоді старалися поставити себе в позицію єдиних оборонців населення перед німецьким насильством. Ця їхня пропаганда ще більше скріпилася з хвилюю, коли вони почали переводити в Україні сироби організувати свої партизанські загони за допомогою скинених на парашутах людей. Перед УПА виникла небезпека, що коли вона не протиставиться як слід большевицькій пропаганді, то вся її протинімецька діяльність йтиме в добро большевиків. Поруч з повстанською протинімецькою акцією треба було повести водночас добре обдуману і глибоко обосновану політичну акцію, оперту на правильних і доцільних тактичних засадах, завданням якої було розкрити широким масам правдиве обличчя большевизму та дискредитувати діяльність повстанських большевицьких загонів як форпосту другої тоталітарної системи й реакційної диктатури. Звичайно, що тільки глибоке знання большевицької дійсності могло виробити правильні методи боротьби з большевизмом. Це знання большевицької дійсності було тільки в Східних Землях України. Недавно отже, що засадничий виїзд на оформування політично-програмового обличчя та політичної тактики визвольного руху мали східно-українські землі. Так зродилися відомі тези „За що бореться УПА“ (га. „Українські Вісті“ ч. 65, стаття „Ідеологія під-

стави визвольного руху“—Прям. М. Ст.), там теж сформулювалися засадничі тактичні методи боротьби з большевизмом. Озброївшись правильною політичною програмою і тактикою, УПА поступово перестала бути тільки військовою формацією, і з приходом большевицької сталі політично-революційним рухом, який послуговується в боротьбі не тільки пальною зброєю, але й ідейною зброєю, що більше небезпечною для окупанта. Про те, яка це була небезпека для большевицької зброї, свідчить успішна пропаганда УПА серед повстанських загонів, а опісля серед червоноармійців. Доходило до того, що червоноармійці під впливом української пропаганди відмовлялися воювати з УПАрмією, передавали повстанцям зброю, браталися з ними тощо.

Ще за німецьких часів під впливом УПА туди почали голоситися і не українці, так що зайшла потреба створити окремі відділи грузинів, азербайджанців, татар та інших. За ініціативою УПА відбувається в листопаді 1943 р. конференція повстанців Москвою народів Сходу Європи й Азії. Це було першим практичним кроком для створення фронту повстанців за кордоном. Цей з'їзд являється розсадною по потреби української революційної боротьби всіх поневолених народів та про потребу тісної співпраці між ними народів.

(Далі на 4-й стор.)

Г. КРУПНИЦЬКИЙ

Великий український історик

Михайло Грушевський (1886-1934).

Можна багато писати про нашого великого історика М. Грушевського, можна по-різному його оцінювати. Але одного не вистає заперечити, а саме, що він був один з центральних фігур української дійсності на переломі 19-20 ст. і в перших десятиліттях 20 ст. Щось актуальне лишається від нього і сьогодні, бо все ще не вгавають нападів на нього за „залізною заслоною“ на Сході.

Справа в тім, що він не був далеким від життя науковцем. Він очолював український національний рух в тих правдиво демократичних формах, від яких на сьогодні і сліду не залишилось на рідних землях. У Львові він видавав разом з Франком провідний орган української громадської думки — „Літературно-Науковий Вісник“, за часів революції він був головою Центральної Ради в Києві і т. д. В його особі прийшла до вислову та широка верства української демократичної інтелігенції, якій прийшлося будувати українську державність 1917-1920 рр.

Такі ж самі якості провідника і організатора виявив він і на полі науки... Під його вправною рукою возніс до Наукове Товариство імені Шевченка у Львові, він створив навколо себе плу школу галицьких учених-істориків, що особливо позначилися дослідженнями доби Б. Хмельницького. Пізніше, в 1909 р., він же заснує „Українське Наукове Товариство“ в Києві, організує його наукову роботу та пускає в рух вивчення „Записок Товариства“, а з 1914 р. історичного квартальника „Україна“.

Після першої світової війни, доби Центральної Ради і еміграції (часи перебування у Відні 1919-1924) він знову очолює в Києві історичну працю новоствореної Української Академії Наук, розбудовуючи цілий ряд секцій і комісій Академії, присвячених вивченню історії України. Знову збираються навколо нього (він займав також незалежну від Академії, окрему катедру історії

України) кадри старших і молодших дослідників, виростає київська історична школа Грушевського як колишньої львівська.

Але Грушевський імпонує нам не тільки як провідник передреволюційної України, не тільки як організатор її культурного життя, але й як дослідник широкого діапазону. Одні чужинські критики, розглядаючи новітні праці українських істориків, зробив пікаве зауваження, що всі вони — дослідники „короткого відлиху“, коли порівняти їх з Грушевським. Дійсно, праці Грушевського виглядають як якась монументальна будова, створена людиною великого інтелекту і великої динаміки, широкого розмаху.

Грушевський був не тільки істориком України. З його пера вийшов широкій огляд всесвітньої історії, оригінальний вже тим, що тут, всупереч до трафаретної підміни світової історії європейською, по суті історією головних європейських націй, як це звичайно практикувалося істориками, розглядалося історію цілого світу, не виключаючи Індії, Китаю, Південної Америки, Африки і т. ін. Це була правдива всесвітня історія, в якій кожному народові признавалося право на окреме узгляднення в загальній історичній картині.

Перебуваючи на еміграції, він же написав курс генетичної соціології, а пізніше, вже в УРСР видав кількатомову історію української літератури (до початків 17 ст.), при чім і тут впав в очі самостійний підхід до проблем і вміння критично наświetлювати спірні питання.

Грушевський відомий і як популяризатор історії України в краю і на чужині. Його перу належать популярні нариси історії України, видані мовами українською, російською, французькою, німецькою. Ця популярська праця для пропаганди української справи заслуговує повного визнання, неважко згадати нам тільки непропорційний розподіл матеріалу: занадто широкий розгляд перших, старших періодів україн-

ської історії і недостатній розгляд подій, ближчих до нашого часу.

Але основним ділом Грушевського були дослідні праці історії України. Його десяти томово „Історія України-Руси“, писана в 1898-1931 рр. і доведена до середини 17 ст., виключно з гетьмануванням Івана Виговського, є підсумком всієї його історичної праці, отих численних (нараховують до півтори тисячі номерів) розвідок, статей, заміток і навіть окремих монографій, що лягли в основу того широчезного малюнку, який ми маємо в його „Історії України-Руси“.

Серед повені його розвідок особливо важливою була стаття „Загальна схема „руської історії“ і справа раціонального укладу історії східного слов'янства“, надрукована в збірнику статей по слов'янознавству, виданому Академією Наук в Петербурзі в 1904 р. В ній Грушевський доводить нераціональність досі прийнятої схеми „руської“ (східно-європейської) історії, в основу якої (Київ - Володимир-Москва) покладено схему московських князів з їх ідеєю спадкових прав московської династії. На думку нашого історика, київська держава була утвором однієї народності-української, а пізніша—володимиро-московська—утвором народності великоруської. Київський період перейшов не у володимиро-московський 13 в., а пізніше литовсько-польський 14-16 віків. У своїх висновках це була схема історії українського народу на цілім просторі його історичного життя та на всій заселеній ним території, схема, що генетично зв'язувала всі періоди української історії в один суцільний нерозривний процес.

Історичні концепції М. Грушевського тісно пов'язані з його загальним світоглядом. Він був останнім мотиком народництва на переломі 19-20 ст. „Я був вихований—каже він—в строгих традиціях радикального українського народництва, яке вело своєю деологією від кирило-

методівських братчиків і твердо стояло на тім, що в конфліктах народу і влади вина лежить на стороні влади, бо інтерес трудового народу—це найвищий закон всякої громадської організації, і коли в державі цьому трудовому народові не добре, це його право обрахуватися з нею“. Тому його співчуття викликають не тільки державні змагання українських князів і гетьманів, скільки стремління та інтереси народної маси. Нарою був для нього спонсором народної маси з її вимогами, потребами, рухами. Впаав в очі супроти того недооцінка таких наших маркантих історичних діячів як напр. короля галицько-волинського Данила або засновника козацької держави Богдана Хмельницького. Але, з другого боку, є у нього і сторінки (в окремих статтях), де він виявляє багато зрозуміння для стремління Мазепи, Грушевський-історик стояв, можна сказати, на порозі між народництвом і державництвом.

Для фахівця його „Історія України-Руси“, поміняючи інші розвідки і монографії, була і є невичерпним джерелом методологічного вишколу. Великий історик умів представити українське історичне життя як многогранний процес, в якому приходили до вислову не тільки політичні, але й культурні, економічні і соціальні елементи. Виходячи ніби з синтетичних конструкцій Гегеля, він був майстром зрівноваженого узгляднення всіх факторів, і коли він якомусь одному—політичному чи економічному—надавав певний момент особливого значення, то робив це, виходячи з самої доби і її інтенцій, себто з тих даних, які давали йому джерела досліджуваного часу.

Помана до факту була особливо характерною для його істо-

Український учений на з'їзді фізиків

Цього року відбувся в Геттінгені з'їзд Німецького Фізичного Товариства. В роботі з'їзду взяв участь видатний фізик Німеччини, а також Англії, Швеції, Голландії, Данії і т. д. Чи не найбільше зачитаних на з'їзді рефератів було присвячено дослідам над космічним промінням, розбиттям атомного ядра, явищем електрики та

ричної метали. Вийшовши з суворой документальної школи В. Антоновича, він схилився радше до аналізу, ніж синтезу, і в першу чергу покладался на архівний, актуальний матеріал, вживаючи споминів і інших подібних джерел скорше для ілюстрації, оживлення історичного образу.

Подібно до Антоновича, М. Грушевський був представником гелетичної методи в історії. Ця метода дала йому можливість розглядати український процес як суцільність, як одне неперервне ціле. Завдяки цій методі постала і його схема східно-європейської історії, в якій одірвано було українську історію від російської і надало першій своє окремого органічного розвитку від пересторії до новітніх часів. Спираючись на цю методу, Грушевський міг розглядати новіша української історії як такі, що виходять з свого власного коріння. У нього навіть помітна нехтіть до призначення чужих впливів. Так, напр., назву „Русь“ він виводив не від прийшлих варягів, а від полян з річкою Россою і т. д.

В загальному ж Грушевський закладе фундамент для дальшого історичного дослідження. Без нього ми б, може, й досі не вийшли з стадії локально-провінційного дослідження окремих сторінок українського історичного життя. Завдяки його систематичному і критичному опрацюванню української історії від початків аж до постання української козацької держави, завдяки його національній схемі, яку перенесла українська історична наука, ми продовжуємо тепер працю цього нашого великого попередника, маючи перед собою історичну Україну як окрему особистість, як цілість. Без наукового обґрунтування Грушевського це було б неможливе.

В тій формі, у формі політично-революційного визвольного руху всеукраїнського характеру переходить УПА в другий період своєї діяльності після окупації України більшовицькими військами і до сьогодні веде визвольну акцію.

УПА і ОУН

Безумовно, не можна заперечувати заслуг ОУН Самостійників в організації і творенні УПА. Вона віддала для цієї справи свої сили та свій актив. (Це могло статися тільки тому, що в той час ОУН переживала величезні зміни світоглядного і організаційного порядку і під керівництвом нових людей пішла новими шляхами. Вона, як ми зазначили (див. статтю „Ідеологія відстав визвольного руху“) нічого спільного по суті не має з чисто еміграційним відродженням бандерівства). Але з розростом і поширенням УПА, вплив ОУН в ній шораз то маліють. ОУН, так би мовити, роздільнає ся в УПА. На доказ цього вистачить сказати, що в 1943 р. члени ОУН становлять тільки 5 відсотків складу УПА. Це ж саме було і з командним складом УПА.

Відповідальні команди пости займали або безпартійні, або люди з інших партійних середовищ, або прийді з Червоної Армії. Ніхто нікого в УПА не штовхав про його привабливість чи мінуси. В штабі УПА — Ішниц, напр., були такі люди як: Кузнецький, шеф штабу, — емігрант УНР, безпартійний;

на керівних постах штабу двоє поляковників; УНР, безпартійний лікар С. командувач санітарними частинами, бувший шеф кооперативного департаменту при міністерстві торгівлі УНР 60-літній кооператор, безпартійний М. — шеф інтендантського відділу. Бувший мельниківець пор. Польовий був командантом старшинської школи, мельниківець М. — редактором „За самостійну Україну“. Таким чином ОУН, давши почин для створення УПА і вложивши туди багато енергії в її створення, поволі зливається з УПА, затеряється в нових організаційних формах, як ми вже сказали—розливається в новий могутній русі.

Постання УГВР

Розріст УПА, її всеукраїнський характер так в ідейних залогах як і в дії, вилити в її ряди людей, непрацюючих до жадної політичної організації та людей з різних політичних середовищ, які існували і діяли та давніших, які випрошували фактично перестали існувати, врешті потреба якогось центру, що репрезентував би і керував би боротьбою цілого українського народу, все не спонукало команду УПА думати над створенням такого центру. Ясно, що такий центр мусів би бути збудований на засадах надпартійності, тобто складений з представників усіх українських політичних угруповань і тетів так чи так зареєстрованих в УПА. Трудність полягала в тому, як

практично здійснити ідею створення такого революційного центру. В інших обставинах політичні партії висувають своїх кандидатів, вони опісля з-посеред себе такий центр творять. В тих же виключно важких умовах, в яких доводилося діяти, довелось вибрати іншу форму, форму, оперту на персональному доборі. Якщо йде про зах. українські землі, то тут старалися ініціатори запросити до співучасті в творенні центру тих людей, які були зв'язані з існуючими двома революційними організаціями або з давніше існуючими партіями. Якщо йде про схід.-українські землі, то добір відбувався індивідуально. Не всі прийняли запрошення. Деякі відмовились (як, напр., ОУН під проводом Мельника, представники деяких бувших галицьких партій). Інші з'їхалися в Карпатських горах і в червні 1944 р., під охороною відділів УПА створили Українську Головну Визвольну Раду.

Бандерію чи УПА

В світі повелось називати УПА „бандерівцями“. Сталося це під впливом ворожої нам більшовицької пропаганди. За більшовицьким почином поширилася ця назва на означення нашої визвольної боротьби в цілому світі.

Є це, безумовно, традиційні російські методи знешчювання і зменшування наги українського визвольного руху. Для російських імперали-

тів завжди вигідніше було і є звужувати зміст визвольних українських змагань до групових форм. Так само і тепер. Не народ, мова, боровся з окупантом а „бандерівці“, тобто групу „націоналістичних зрадників“,—так твердять більшовики, бо це для них вигідніше.

З пими більшовицькими тенденціями треба нам якнайрішучіше боротися. Ім треба гостро протиставитися, висножуючи всьому світові, що не бандерівці, а УПА бореться, як виразник стремління цілого українського народу. На жаль, в нас не тільки мало на це звертається уваги, але є навіть тенденції присвоїти і спопуляризувати серед нас шкідливу для визвольної боротьби назву.

Злочинна писанина

На закінченні пресової конференції один з референтів звернувся з таким закликом до української преси: „Просимо не робити сенсації з останніх акцій УПА, не осмілювати їх односторонньо та не капіталізувати для якоїсь одної політичної групи, бо УПА—це набуток цілого народу“.

На жаль, цього не всі придержуються. Одна з газет в той же день помістила статтю „Перших 36“, в якій пише: „Ідея Української армії нерозривно зв'язана з ідеологією визвольного націоналістичного руху. Завжди, при кожній нагоді з-

шого національного зриву ми за нашою військовою традицією організуємо чи намагаємося організувати власну національну армію: УПА—це плоть від плоти, кість від кости спадщина нашого останнього державного акту 30 червня 1941. Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери вирішила, що після кривавого заперечення німцями акту відновлення української державності, з німцями треба говорити тільки зброєю“.

Панове нац опалісти з своєю волюнтаристичною ідеологією ще з хвостом бігали, коли формувалася і боролася армія УГА та армія УНР. Стільки ж само спільного з ідеологією націоналізму, що провідні постаті визвольної боротьби в 1917-20 рр., мали Хмельницький, Мазепа та другі наші історичні постаті, творці української збройної сили. Стільки ж спільного з тою „ідеологією“ має УПА. Ми б сказали, що якраз внаслідок заломання тої ідеології серед тої частини УПА, що колись уважали її правильною, а опісля побачили всю її хибність, змогла і постати УПА не тільки як військова, але і як політична сила з новим ідеологічним обличчям.

Щодо „державного акту з 1941 р.“, то краще про нього мовчати. Тільки випадково трапилося, що якраз від того часу затується початок боротьби з німцями. Краще не забронзовувати цей „державний акт“, згідно з біжучими свої-

Диктат і централізація ЦПУЕ

Написав д-р Баран

Другий з'їзд представників сучасної української еміграції в західній Німеччині, що відбувався в Регенсбурзі в Баварії від 8 до 11 травня ц. р. мав, як одне з своїх завдань, вирішити справу зміни статуту Українського Допомогового Комітету чи як Центрального Представництва Української Еміграції—в скороченні ЦПУЕ, як звучить його фірма. В зв'язку з проєктованою зміною статуту, по його схваленні, мали відбутися на тому ж З'їзді вибори до керуючих органів ЦПУЕ. Однак зміни статуту не схвалено і тому залишилися надалі при урядуванні дотеперішні керуючі органи ЦПУЕ, вибрані ще перед двома роками на першому З'їзді в Ашаффенбурзі. Вибрано тільки окрему статуту комісію і доручено їй виготовити проєкт нового статуту. Комісія такої проєкт виготовила, і він приїде під наряди З'їзду представників ЦПУЕ, який має відбутися в другій половині цього місяця. По його схваленні відбудуться на цьому ж З'їзді нові вибори до керуючих органів ЦПУЕ вже на основі нового статуту.

Оце проєкт статуту перед нами

Одержали ми його не від проєкту, що повинно бути в нормально упорядкованих відносинах, але припало до рук у вигляді дорожнього. Сам проєкт не інформую українську еміграційну пресу в Німеччині про свою працю і свої наміри. Не доопіював він і не доопіює великого значення і ваги преси для розвитку та розбудови нашого національного життя на еміграції. Не мав він теж звичаю, прийнятого в усіх демократичних державах і установах західної Європи й Америки, скликати пресові конференції, лише подивившись референти ЦПУЕ інформували пресу і через пресу держали постійний зв'язок з нашим громадством. Провів не вважаючи за відповідне скликати пресову конференцію, навіть у такій важливій справі, як зміна статуту ЦПУЕ, хоч проєкт був готовий ще в липні цього року. Зробив це він—як можна загодуватися—мабуть, тому, щоб

громадянство на З'їзді заскочити і щоб воно не мало перед тим спроби зазначити своє становище до далекодучих проєктованих змін, які в декількох точках ідуть в напрямі диктату й централізації і в порівнянні з теперішнім статутом є великим кроком.

Переходимо до самого проєкту. Статут Представництва Української Еміграції—Українського Допомогового Комітету в Німеччині—так до слів звучить проєктована фірма—складається з вступних постанов і 68 §§, об'єднаних у декількох розділах. Треба згоріти признати, що під кодифікаційним оглядом, з формально юридичного боку, проєкт представляється значно ліпше від зрештою в постіху дотеперішнього статуту. На жаль, в короткій статті не маємо можливості розглянути ширше цілість проєкту і змушені показати тільки на найважливіші, основні зміни.

У вступній частині говориться:

„Другий загальний З'їзд делегатів Української Еміграції в Німеччині, покликаний по життю покласти поверх 200 тисяч українських емігрантів, які перебувають у трьох західних окупаційних зонах Німеччини, виявленою шляхом демократичних виборів, стверджує факт, що впродовж двох років—від закінчення другої світової війни до нинішнього дня—ані окупаційним законодавством на території Німеччини, ані дорожню міжнародних актів поза її територією, не подано публічно правних підстав для уладження громадського життя поодиноких громадянських груп емігрантів, що в наслідок післявоєнного політичного положення в Європі примушені надалі залишатися поза межами своєї батьківщини. У зв'язку з тим, Другий Загальний З'їзд Делегатів Української Еміграції постановляє нині і надалі, шляхом взаємної самопомогі:

- а) нести всебічну опіку і допомогу українській еміграції в Німеччині;
- б) зберігати надбання національ-

ної культури та забезпечувати основи дальшого її розвитку;

в) виключити продуктивні сили української еміграції в господарстві й соціальне життя західних демократій та плеати її фізичне і моральне здоров'я і правопорядок в рамках демократичної самоуправи під назвою: „Представництво Української Еміграції—Український Допомоговий Комітет у Німеччині“

Детальні постанови статуту

В § 3 сказано: предмет, що творить організацію, є загаль українців-емігрантів, що перебувають на території Німеччини, незалежно від їхнього тимчасового правового оформлення, без різниці їхнього суспільного становища, віросповідання, політичних переконань, статі та територіального походження. Метою означає § 4. Неою є 1) репрезентувати українську еміграцію назовні, 2) дачати їй всебічну допомогу та опіку, 3) зберігати надбання національної культури та забезпечувати основи дальшого розвитку її, 4) виключати продуктивні сили української еміграції в господарстві й соціальне життя західних демократій та 5) плеати її фізичне і моральне здоров'я. ЦПУЕ—УДК здійснює (§ 5) свої завдання, визначені в § 4, через такі ієрархічні ступені своєї організації:

- а) місцеві Представництва української Еміграції—Український Допомоговий Комітет—в скороченні ЦПУЕ—УДК, 2) Обласні ОПУЕ—УДК 3) зональні—ЗПУЕ—УДК, 4) Центральне представництво—ЦПУЕ—УДК, яке в своїй зоні може виконувати завдання ЗПУЕ. На

Від редакції

Редакція просить усіх дописувачів, які надсилають до часопису матеріали, друковані на машинці, щоб вони їх друкували обов'язково через два інтервали. Це уможливити нам знаходити час і працю потрібні на повторний передрук матеріалів. РЕДАКЦІЯ „УВ“.

основі постанови § 1 всі вони є загальногромадською, а не політичною організацією українських емігрантів в Німеччині.

Місцеві ПУЕ (§ 9) організують українських емігрантів та керують їхнім громадським життям, обслуговуючи всі їхні потреби на території своєї діяльності. Право на організацію МПУЕ може бути надане, через ЦПУЕ, за згодою ЗПУЕ, теренам, де живе найменше 200 осіб виборчого віку. Українські табори теж можуть одержати право МПУЕ, якщо в них живе щонайменше 300 осіб виборчого віку.

ОПУЕ (§ 8), яким підлягають безпосередньо МПУЕ, керують цілістю громадського життя української еміграції та обслуговують усі її потреби на території своєї діяльності, приймаючи постанови і нап'ямні ЦПУЕ та ЗПУЕ. ОПУЕ можуть організуватися лише за попередньою згодою ЗПУЕ, а відома ЦПУЕ.

ЗПУЕ діють у кожній окупаційній зоні (§ 9) західної Німеччини. ЦПУЕ може виконувати водночас функції ЗПУЕ в зоні свого осідку. Завдання (§ 10) ЗПУЕ: а) репрезентувати українських емігрантів і координувати працю всіх українських організацій та установ зони, б) нести їм всебічну правду, духову та матеріальну допомогу, в) керувати справою своєї організаційної відбудови, г) співпрацювати з чужинними організаціями та установами, що мають подібні завдання й цілі. В справах (§ 11) внутрішньогосподарського життя ЗПУЕ підпорядковані в своїй діяльності ЦПУЕ. В справах репрезентації перед загальними національними та міжнародними властями ЗПУЕ діють автономно, в рамках обов'язуючих постанов та нап'ямних Головної Ради ЦПУЕ. В справах репрезентації перед загальними національними та міжнародними властями ЗПУЕ діють автономно, в рамках обов'язуючих постанов та нап'ямних Головної Ради ЦПУЕ.

тономно, в рамках обов'язуючих постанов та нап'ямних Головної Ради ЦПУЕ. В справах зв'язків та репрезентації за кордоном ЗПУЕ діють як повновласники ЦПУЕ.

ЦПУЕ (§ 12)—це найвища установа української еміграції в Німеччині як цілості. Йому підлягають інші ступені ЦПУЕ (§ 13): а) репрезентувати назовні українську еміграцію в Німеччині та координувати діяльність усіх українських допомогових та інших господарських неополітичних організацій, б) дачати їм правну, духову та матеріальну допомогу та опіку, в) сприяти переселенню українців-емігрантів поза межі Німеччини та збачати про створення для них відповідних умов буття в країнах нового оселення, г) співпрацювати з українськими закордонними та чужинними допомоговими організаціями й установами, а зокрема—Міжнародною організацією втікачів.—І Р О.

ЦПУЕ — верховна організація

ЦПУЕ, як верховна організація (§ 14) діє за допомогою таких своїх органів: а) Головної Ради ЦПУЕ, б) Виділу Головної Ради ЦПУЕ, в) Управи ЦПУЕ. У Головну Раду ЦПУЕ (§ 15) входять члени, вибрані від загалу української еміграції на основі виборчого правилника на протязі ділового року, та постійні представники діючих українських церков—по одному від кожної, з мандатом на час календарної Головної Ради. Головна Рада—це відповідник теперішнього З'їзду ЦПУЕ, відбуває свої засідання (§ 17) двічі на час календарного року, перше, конституційне, на початку, друге—адміністративне—при кінці календарного року. До її компетенції належать ті усі справи, що досі належали до З'їзду—головно, вибір голови ЦПУЕ та членів її Управи, трьох їх заступників, Контрольної комісії, голови Найвищого громадського суду, Центральної виборчої комісії, своєї постійної Президії в складі голови, трьох його заступників та секретаря; врешті—вибір Виділу Головної Ради.

Головна Рада

Виділ Головної Ради (§ 26) складається з Президії Головної Ради і двох виборчих членів Головної Ради. До Виділу Головної Ради входять як референти, з правом дорадчого голосу, члени президії Управи ЦПУЕ та голова Контрольної Комісії або його заступник. Він вирішує (§ 27) справи, що не застержені Головній Раді, а переступають компетенцію Управи ЦПУЕ.

Управа ЦПУЕ (§ 30) є виконавчим органом Головної Ради і складається: а) з голови ЦПУЕ, б) п'ятих його заступників, у тому з уряду двох голів ЗПУЕ зони поза місцем осідку ЦПУЕ, в) головного секретаря г) з керівників десяти відділів—разом з 17 осіб. Це наче кабінет міністрів великої держави, в якому засідає 10 resortових міністрів—організаційних, себто міністер внутрішніх справ, правної охорони, культурно-освітніх справ, суспільної опіки, організації праці та господарства, інформації, для справ переселення, організації життєвості, молоді, фінансів. Решта—це прем'єр, віцепрем'єри і міністри без портфелів, при чому прем'єр виконує рідночасно обов'язки президента республіки. Так було, нап'ям, нещодавно в Німеччині. В нещасній авторів проєкту залаштається тільки незалежний суд, який не тішиться ніде у світі спеціальною ласкою бюрократів, не тішався він ніде і в царській Росії, ні у Гітлера, ні у Сталіна.

Найвищому Громадському Судові відібрав проєкт (§ 52) дотеперішню його праву касадії постанов Управи ЦПУЕ, що негідно з постановами статуту. Це тому, що в інших вищих інстанціях цієї Суду скасовували постанови Управи ЦПУЕ, що негідно з постановами статуту. Це тому, що в інших вищих інстанціях цієї Суду скасовували постанови Управи ЦПУЕ, що негідно з постановами статуту.

денні постанови Управи, які видавала вона йсупереч статуту.

Помінаємо далі детальні постанови проєкту щодо розбудови величезного бюрократичного апарату на нижчих шаблях бюрократичної драбини.

Диктат — централізація

Цілий проєкт побудований за інтенціями вождівської групи, що в рамках ЦПУЕ хоче закріпити за собою домінуюче становище на еміграції, яке закріплювала досі і іншими, фізичнонамагальними засобами. Переловсім задержано погляду централізацію ЦПУЕ і ще і розбудовано до подробиць. Всю еміграцію підтаєнено під один знаменник, без уваги на те, що є три окупаційні зони, де діють, наче в окремих державах, три окремі влади і кожна з них видає самостійно обов'язуючі розпорядки. Голову централі ЦПУЕ визнає тільки американська окупаційна влада, інші ні. Схеми навіть внутрішньої організації підбудов ЦПУЕ мусять пристосуватися до існуючих у кожній зоні окремих законних норм. Нап'ям, в англійській зоні наші допомогові комітети військова англійська влада контролює безпастанно і безпосередньо, її старшини бувають на засіданнях комітету і кожний акт комітету переходить через їх руки та мусить мати їх затвердження. А того нема в американській зоні, де існує багато ширша самоуправа еміграційних установ. На це звертає увагу кол. посол д-р Павло Лисак ще перед двома роками на З'їзді в Ашаффенбурзі, вимагаючи, зовсім слушно, якнайширшої децентралізації. Життя і практика виказали слушність його становища. Але з цим проєкт не рахується, тому що централізація улегшує їм диктат згорі, який так дуже любить вождівська група, тим більше, що цей диктат сподівається сама видавати. А безхребетні полпентачі, яких так повно серед нашої еміграції і які виповнюють головні бюрократичний апарат ЦПУЕ і різних таборових урядів та найчастіше їх навіть очолюють, виконують кожний наказ, поданий їм згорі.

Усунено делегатів громадських установ

З Головної Ради ЦПУЕ, що відповідала теперішньому З'їздові, усунено зовсім делегатів наших головних установ—наукових, культурно-освітніх, тіловокових, кооперативних,—які цей голос досі мали. На їх вибір бюрократичний апарат централі ЦПУЕ та підпорядкованих їй установ не має впливу. Вони репрезентують інтелект і є фактичними творцями нашого культурного доробку та наших чималих досягнень. В таборах переважають сірі з'їзачі хліба, що цікавляться здебільше тільки таборовами хорятцем, магазинами, а поза тим що й виїздом в Америку чи десь у Західну Європу. Воно, звичайно, надійний елемент до голосування при всяких виборах. А при тому ЦПУЕ хоче керувати цілістю життя, отже і згаданими організаціями й установами, усуваючи їх рівночасно від всякого впливу на формування національного життя в рамках ЦПУЕ та його органів! Відома: всі вожді і диктатори бояться завжди освічених, характерних, розумних і довірливих та критично думуючих людей. То не їх люди.

Факт, що проєкт відбирає найважливіші судові права касадії постанов, що їх протистатутово видає Центральна, говорить сам за себе. Він потверджує ще раз ти вождів ЦПУЕ до централізації і диктату за всяку ціну. З'їзд ЦПУЕ вирішить незалежно, чи наша еміграція хоче шти під диктат вождівської

ми партійними потребами, бо скорше чи пізніше правда вийде наверх. На всякий випадок, радимо не зв'язувати того акту з постановами та діями УПА. Ті, що той акт творили, не мають жодного відношення до УПА. Навпаки, вони шкодять тільки справі своїми намаганнями спекти на вогні й боротьбі свою партійну печеню.

Край—не тільки Львів та Кусень Волині. Це також Київ, Харків, Донбас, Одеса. Це ті простори України, для яких взагалі галицький витвір волюнтаристичного націоналізму, плеканого в партії Бандери і в партії Мельника (розкол прийшов на ті особисті амбіції, та ще може було в цьому чужа рука, що натрапила на пригожий ґрунт)—був чужий і несприятливий. Він по націоналістичну ідеологію відкинув від впливу революціонерів зі Східних земель та колишніх націоналістів, які в Східній Україні довгий час були.

З того часу фактично цілий там званий націоналістичний рух, з усіма поняттями, які колись в ці слова вкладалися, перестав існувати і разом з ним фактично перестав існувати партія Бандери.

Отже не партія Бандери організувала повстанський рух в рр. 1943-44, а власне на інших основах побудована організація (бавжує, що та організація писала чи може ще писати назви ОУН.—важкий дук, змисл), а від і даліх націоналістичних традицій залишався тільки повстанський глибокий ідеяльний дивак.

ність, патріотичний активізм, жертвенність та любов до Батьківщини.

Націоналістичний перод—це вже безповоротно пройдений етап. Не час ще сьогодні судити, що в ньому було доброго, а що злого. Для цього прийде ще відповідний час. І тоді, напевно, буде вісіане зерно від половини, і тоді, напевно, хтось відповідатиме за це все, що на тілі націоналізму діялося, за різні шкідливі політичні комбінації, за братобивство тощо. Націоналізм доживав віку ще на еміграції. Сюди він переніс свої давні порохуни, свою ментальність. На Батьківщині він вже не існує. І то не тільки балкарський, але й мельниківський. Отже заявити, що „повстанці-націоналісти масово повертають назва під ідеологічний провід ОУН полк. Мельника“, так само смішно, як заявляти, що УПА це „плоть від плоті, кість від кості свідчині нашого останнього державного акту з 30 червня 1941 р“.

Це правда, що „всі претенсії Бандери на всенародно-революційне керівництво, так на рідних землях як і на еміграції, є ніщо інше як тільки самозванство узурпація“.

Але не менше шкідливими та варагідними є намагання всяких отаманів, творити фікції, узурпувати собі право на репрезентацію боротьби. Мусимо вжити з храму всяких збривих кучуків і шахраїв, вождів та отаманів. Завдаю бо не святе місце, щоб дозволити їм його калкати і засмічувати своїм дрібним краном.

На з'їзді Вільного Козацтва

Дня 27. 9. 1947 року в Мюнхені відбувся З'їзд Національної Великої козацької Ради Українського Вільного Козацтва, що брало участь у визвольних змаганнях за Суверенну Українську Державу.

З'їзд відбувся з участю представників від всіх загальних груп, організацій в УВК з метою об'єднання сил до дальших державно-творчих, національних змагань.

Відкрито ВКРаду вшануванням полеглих в боротьбі за волю України почесного Отамана Вільного Козацтва проф. М. Грушевського, першого Отамана УВК ген. пор., а пізніше Гетьмана Павла Скоропадського, Головного Отамана Військ УНР Симона Петлюри, Отамана УВК-УНАКОР п. Івана Бірчака-Волошиця, Полковника Січових Стрільців Євгена Коновальця й тих, без числа, українських патріотів, що за весь час, аж по нині, віддали своє життя на вітар батьківщини.

Як немиручий приклад для українського козацтва першим згадаємо пам'ять хвицької смерті козака Шербака, що перед неминучою смертю під Базаром кинув в обличчя катанійцям горде, козацьке: «Україна ще не вмерла і нарід український буде боротися і по вашій смерті».

ВКРада обрала нового Отамана УВК, полковника Деміда Гуляя, що був перше Отаманом в 1926 році та 1934 р., а на заступника й Голову Ген. Управи — ген. хор., проф. інж. Івана Цанка та весь склад Головної Ради Українського Вільного Козацтва. З'їзд, прийнявши постанови організаційного характеру, констатував бездоганну поведінку УВКозацтва.

В ці бурхливі часи по відношенні до української спільноти, вітає всі конструктивні національні сили — урядовий центр та українські національно-політичні й суспільно-громадські групи й організації, в котрих є чинними побратими УВК. З'їзд кинув до творчої співпраці, що має на меті завершення боротьби за Українську Суверенну Державу.

В цьому 1947 р. минає 30-тиріччя повстання нової української державності та відновлення українських збройних сил. У жовтні відбудеться 30-тиріччя першого загального З'їзду Вільного Козацтва України й Кубані в Чигирині.

Сили Українського козацтва діють активно і будуть боротися аж до часу, коли переможно у повітрі зійде багатою страдальною матері нашої України, несучи волю і соціальну справедливість, нехилимі пі переліж, замаюють національні прапори, окроплені кров'ю героїв.

ВКРада в імені УВК, з нагоди надходячого традиційного, українського, запорозького, козацького свята Святої Покрови, вшанованої на стародавній Січі лаварів-братчиків Запорозжя, звертається до побратимства УВК, високодостойного духовенства та до всього українського громадянства в цілому світі супому, заклика достойно відзначити цей день молитвою за полеглих борців та з просьбами до Всевисшнього й Покровительщини нашої хвицької в змаганнях за краще майбутнє.

Президія ВКРади УВК.

Другий селянський з'їзд

10 вересня 47 р. в м. Аугсбурзі в Сомме-Казерне відбувся II З'їзд делегатів українських Сілок селян-емігрантів. На З'їзді прибуло 19 делегатів з правом рішального голосу від 9 осередків і двох обласних об'єднань сілок. На З'їзді брав участь представник ШПУЕ референт п. інж. Потішко. Обравши президію й мандатну комісію, З'їзд приступив до роботи. По зачитанню протоколу і З'їзду та заслухавши звіт управи про діяльність, II З'їзд схвалив двоступеневу організаційну структуру селянських сілок, прийняв I-м З'їздом, та констатувавши відсутність діяльності управи Централі, що підком ствердилось з інформації управи і контрольною комісією, постановив керівні органи Централі перебрати. Перед початком виборів Управи представник ШПУЕ інж. Потішко закликав учасників з'їзду до єдності, щоб ніхто не вніс в політичній розсвареності в роботу селянських сілок. Проте делегати з Фраймуну не погодилися на всі можливі компроміси, пропонувавши їм за посередництва представника ШПУЕ, щодо укомплектування керівних органів Централі, не погодилися на вибори нового керівництва і залишили З'їзд.

Та це не вплинуло на З'їзд, що роботу продовжував.

Вибори проведені, згідно з статутом тасним голосуванням. Окремо обрано голову Централі, членів управи та контрольну раду. Персональний склад керівництва Централі такий: голова п. Сенко Ів. (Аугсбург) заст. голови й організаційний референт п. Трусевич О. (Новий Ульм), секретар управи п.

Дончук З. (Аугсбург), фінансовий референт п. Карпенко (Ділінген) член управи п. Чалишин С. (Корнберг). Контрольна рада п. Захавайко М. (Новий Ульм) члени: п. Олексюк С. (Регенсбург), Фаренюк О. (Майн-Кастель).

З'їзд постановив в зв'язку з новою ступенною структурою селянських сілок ліквідувати обласні управи Селянських Сілок, а натомість для контактування з обласними міжсільськими об'єднаннями і ОПУЕ доручити Управі Централі виділити по одному представникові на кожну область. Розглянувши типовий статут нивової сілки, З'їзд затвердив його, доручивши Централі внести редакційні зміни відповідно до 2 ступенної структури організації.

По питаннях переселення було заслухано доповідь інж. Потішка, який висвітлював майбутні перспективи переселення. Він зазначив, що майбутнє переселення залежить від трьох факторів: згоди тієї держави, куди ми хотіли б перейти, згоди окупаційної влади, нарешті, коштів на переїзд. Згоду держави отримати легко, трудно здобути дозвіл окупаційної влади, але найгірше справа з коштами, бо ніхто не хоче дати коштів на переїзд. Проте треба сподіватися з нового року масового переселення, на що є певні показники. З'їзд закінчив свою роботу побажанням новообраному керівництву Централі плодотворчої праці.

Управа Централі Селянських Сілок.

Оголошення

У вівторок 14. жовтня п. р. з нагоди Престольного Свята Покрови Божої Матері в Українській Автокефальній Православній Церкві, Мюнхен, Дахауерштрассе 9/1, відбудеться

УРОЧИСТА СЛУЖБА БОЖА

о год. 10. ранку

Нашеродній Святи в понеділок 13. жовтня Всесвітня о год. 5. пн.

Церковна Рада і Братство Св. Покрови ласкаво запрошує на наше національно-традиційне Церковне Свято українське і білоруське громадянство, а також Кубанське і Донське козацтво.

Дорога транспортом чч. 1, 3, 4, 7, також поїздом до головного двірця.

Церковна Рада і Братство.

Експортна виставка в Ганновері

7-го вересня відкрила свої брами експортна виставка в Ганновері. За два тижні оглянуло її близько півмільйона людей. В тому кілька тисяч чужинських купців, для яких була влаштована виставка. Німці дивились, але купити нічого не могли. Чужинці, особливо ті, що з доларами в кишені, поробили більш замовлення на суму десятків мільйонів доларів. Це трагедія модерної Німеччини, що вона мусить продавати не для себе, мусить продавати вироби, щоб дістати за них хліб і промислову сировину. Така доля переможеного. Ми, українці, це найкраще знаємо з власного досвіду минулих десятиліть.

Виставка показала, що німці хочуть і вміють працювати. Багато дечого нового і цікавого було на виставці. Здебільшого рівень, розвою той, що його перервала війна 1939 році. В порівнянні з виставками довоєнних років, Ганновер представлявся досить бідою. Бракувало багато того, що заборонено продавати. Бракувало і того, що вже було чини готове, але не виставлене, бо нема тепер для винахідливого духу законів і охорони. Патентові закони не діють, щось почнеться в кінці 1948 року. Та обставина застала багатьох виробників стриматись з випуском товару на світовий ринок. Виставці бракувало розмаху.

Говориться про експорт. Кули — питає кожний. Кожна країна старається бути самопостачальною щодо розвитку свого виробництва. В світі криза, брак товару, важко його продати, як хто має. Кожний хоче експортувати, щоб підірвати платничий баланс. Базою експорту є долар. Хто його має? Америка, алеж та не потребує чужих товарів, бо має свої. Схід і Балкани не беруть нічого, вони за залізною заслоною. До війни вони брали німецькі продукти. Азія тепер емансипується, потребує виробів, але в теперішній час вона горда своїми політичними osiągnięciami, негативно наставляє до продукції білої людини. Північ не має гроша, там обмежений импорт. З розмов з купцями і продавцями виходить ясно, що повит більший на засоби продукції, машини, а не на готові вироби. Для серйозного експорту бракує сировини, сировину можна дістати за товари або долари і так далі, все крутиться. Павом ситуації є долар — тверда валюта, яку всім радо приймають.

Виставка відбулась в супроводі далекозвичайних зазначеній закликалі німців експортувати і виробляти. Інші англичани казали, щоб новинки не показували, бо переможці забурють їх собі як восни злобач.

В різних світових центрах радять над німецьким вугіллям і сталевом

промисловістю. Американець генерал Клей в половині сесії казав, щоб по змозі оминати експерименти з соціалізацією. Англичани припиняє націоналізацію сталевих індустри. Схід тисне за тим, щоб скорше все соціалізували і підготували групи для вирішення заходу із сходом. Європейська криза в розпалі, преса кричить, що треба скорше урухомити Маршалів план і рятувати Європу перед руйною. Працівники і робітники відчувують порожнечу в шлунку, а печує сонце паліає на відвідуванні виставки так само, як і розжарені добила пресою сенсаци. Ось це акомпанімент до виставки. А над усім висить мариво атомової бомби, якихось літаючих в повітрі тасмичних технічних потвор, а далі червона навала із сходу, що докотилась аж недалеко до Ганноверу.

Увага!

Щоб уникнути помилок та плутанини, просимо всіх, хто надсилав до нас грошові перекази та листи про розшуки и прагне писати свої адреси.

АДМІНІСТРАЦІЯ „УВ“.

Робітня гуцульських мистецьких виробів у Вайблінгені

виконує різьблені вироби писанкової різьби та іхкрусталії. Зайнтересованих просимо звертатися на таку адресу: Holz-Kunstgewerbe Inh. Stefani W. S., 14a Waiblingen, Langestr. 37.

Купимо словник Бориса Грінченка. Зголошуватися на адресу „Українських Вістей“.

ДО НАШИХ ЗАМОВЦІВ

Подасмо таксу оплати за надрукування оголошень в нашому часописі: 1 стор. — 600 НМ, 1/2 стор. — 350 НМ, 1/4 стор. — 200 НМ, 1/8 стор. — 100 НМ, 1/16 стор. — 50 НМ, 1/32 стор. — 25 НМ. В тексті — 100% надати.

РОЗШУКИ — 50 пфеміг за кожне окреме слово.

Належну суму слід надсилати разом з текстом оголошення.

Без попередньої оплати — оголошень друкувати не будемо.

Адміністрація.

Часопис „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ виходить двічі на тиждень: у середу і суботу. Преймається передплати:

На 1 місяць — 3 НМ

„ 3 „ — 24 НМ

Ціна окремого числа 1 НМ

Організуйте групу передплати та згодуйтеся для кооперативу. — Кооператив знімає 20%. — У справах передплати, одержування часопису, зміна адреси тощо — звертатися листом і особисто до Адміністрації „Українських Вістей“.

Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

Видання Сілок „УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ“ РЕДАГУЄ КОЛІЯ

Головний редактор Ів. БАЙРАКІЙ.

Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з урядом неможливою дописи застерігає лише в особливих випадках. — Дописи і листи в редакцію редакційних адресувати не заручаючи редакції, а Редакції.

Redaktion „Ukrainische Wiste“ Neu-Ulm, Ludwigstrasse 10.

Головний редактор Ів. Байракий. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи, а з урядом неможливою дописи застерігає лише в особливих випадках. — Дописи і листи в редакцію редакційних адресувати не заручаючи редакції, а Редакції.

Authorized by European Committee Civil Affairs Division APO 157 - AO 3837 - DEC-ADD - 14 July 1941

Druck: - Ukrainische Zeitung Neu-Ulm - Ludwigstrasse 10

БУР'Я МІР.

Сказавсь Негає -
триє Парнає
Самчук Улао -
Молись за нас!

Ціна 5 НМ. (100 стор). Питати в книгарнях